

УДК 94(438)

**ДИНАМІКА МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ФІНЛЯНДІЇ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ
XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ****DYNAMICS OF THE MIGRATION POLICY OF
FINLAND SECOND HALF OF THE
XX – BEGINNING OF THE XXI CENTURY****Костюк Л. В.,**

кандидат історичних наук, доцент
кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства,
Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В. Гнатюка (Тернопіль, Україна),
e-mail: lvkostyuk@ukr.net

Kostyuk L. V.,

*Candidate of historical sciences, associate
professor of department of world history and
religieznavstva, Ternopil national pedagogical
university the name of V. Gnatyuka (Ternopil, Ukraine),
e-mail: lvkostyuk@ukr.net*

*Зроблено спробу проаналізувати міграційне законодавство
Фінляндії. Спершу розкрито основні етапи міграційних потоків до
держави, способи в'їзду та розкрито постійні зміни щодо міграційної
політики. Акцентовано увагу на дослідження основних нормативних
документів, котрі розкривають динаміку міграційного законодавства.*

Ключові слова: міграція, Європейський Союз, інтеграція, мігрант,
міграційна політика.

*An attempt is made to analyze the migration legislation of Finland.
Firstly, the main stages of migration flows to the state, the ways of entry and
the constant changes concerning migration policy are revealed. The emphasis
is placed on the study of key normative documents that reveal the dynamics of
migration legislation.*

Keywords: migration, European Union, integration, migrant, migration
policy.

Щороку року мільйони людей перетинають державні кордони країн Європейського Союзу з метою пошуку нового місця роботи або проживання, навчання, відпочинку чи лікування, або ж рятуються від політичних переслідувань. Ці види міграційних потоків у європейських державах контролює законодавство кожної країни, на яке щорічно впливає економіко-політичний стан світової спільноти. Ситуація у світі упродовж останніх років зумовила чимало проблемних питань, пов'язаних із адаптацією мігрантів в ЄС. Тому постає певна необхідність ряду держав Європейського Союзу переосмислити засади міграційного законодавства. Зокрема Фінляндія протягом останніх двадцяти років змінювала своє міграційне законодавство. Урядовці цієї країни працюють в напрямку вдосконалення таких основних питань: загальна безпека, економічна вигода та оптимізація підтримки мігрантів. Аналіз міграційних процесів Фінляндії та реакція уряду на них стали метою нашої наукової розвідки. Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання низки завдань: вивчення способів в'їзду в країну; дослідження нормативних документів, котрі визначають статус мігрантів, динаміка міграційного законодавства.

Порушена проблема знайшла відображення у різноманітних наукових студіях та журналістських

аналітичних працях. Міграційне законодавство Фінляндії, його переваги та недоліки, особливості адаптації мігрантів, біженців у фінське суспільство стали предметом нашого дослідження.

Традиційно Фінляндія рахувалася країною імміграції, ситуація змінилася лише із 80-х років XX століття, коли розпочався міграційний обмін. За останні роки кількість мігрантів зросла на 6,6% від загальної кількості населення [15, с. 1]. Ситуація змінилася на кінець 2018 р., коли з 2017 р. кількість населення зросла на вісім тисяч осіб. Характерним є те, що протягом 90-х рр. на територію Фінляндії в'їжджали переважно ті, що просили притулку: мігранти для возз'єднання сім'ї або етнічні фіни (вони опинилися на території СРСР під час Другої світової війни) [8, с. 78]. Ситуація змінилася на початку XXI століття більшість мігрантів становлять вихідці із країн Передньої та Південно-Східної Азії, котрих із 2014 р. Європейська комісія рівномірно розподіляла по країнах ЄС (Фінляндія – 1,98% від міграційних потоків із Греції та Італії) [21, с. 179].

В основі фінського міграційного законодавства закладені принципи рівноправ'я іноземців та громадян країни. До 1995 р. практично все законодавство було зорієнтовано на вимушену міграцію в державу. Тому основними цілями політики було відкритість, захистність, регулювання міграційних потоків та боротьба із нелегальною міграцією. Перший законодавчий документ щодо міграції у Фінляндії був прийнятий 1991 р. – «Закон про іноземців», котрий був доповнений 1 травня 2004 р. Цей законопроект визначає норми захисту іноземних громадян, визначає порядок розгляду заяв на одержання права на проживання для всіх мігрантів (котрі перебували на території держави більше трьох місяців).

Рівні можливості мігрантів із громадянами країни забезпечує «Закон про адаптацію» (прийнятий 1999 р.), котрий передбачає складання плану індивідуальної інтеграції в фінське суспільство та вирішує ряд соціальних проблем. Цього ж року парламентом був затверджений «Закон про інтеграцію» (доповнений 2002 р.), котрий покращив міжетнічні відносини в державі. Ще із 2001 р. у Фінляндії були введені спрощені умови для одержання права на проживання для окремих категорій мігрантів. Одночасно країна веде боротьбу із нелегальною міграцією. Так, штрафи або тюремне ув'язнення (1–2 роки) може одержати як мігрант, так і роботодавець.

Закон про боротьбу із дискримінацією в Фінляндії був прийнятий 2004 р. Цей нормативний документ передбачав принципи рівності та посилення юридичного захисту для осіб, що зазнали дискримінації (расової, етнічної, вікової, мовної, релігійної або за переконання). Із 2003 р. на території Фінляндії діє новий Закон про громадянство, котрий визначає категорії громадян та шляхи їх законної інтеграції у фінське суспільство. Поправки до цього законопроекту уряд вносив 2007 р. (функції Міграційної служби

про одержання або втрати громадянства), 2009 р. (про зміни до термінів одержання громадянства для мігрантів, що мали проблеми із законом), 2011 р. (про терміни перебування мігрантів, їх індексацію та знання мови), 2014 р. (усиновленні діти фінами автоматично одержують громадянство) [9, с. 2]. Так, існує кілька основних способів одержання фінського громадянства: автоматичний або декларацією (діти від 12 до 18 років усиновленні фінами, молоді люди 18 – 22 років, котрі останні 6 років безперервно жили на території Суомі або 10 років періодично проживали в країні), натуралізація (тривале проживання – протягом 8 років – та робота на території держави), шлюб із фіном [17, с. 2]. Так, згідно офіційних даних, у 2017 р. фінська міграційна служба видала 12 219 паспортів [6, с. 1].

Для отримання громадянства мігрант спершу повинен одержати право на проживання у Фінляндії. Підставою для такого дозволу дає: навчання, праця, репатріація, шлюб, возз'єднання сім'ї, бізнес-міграція. У 2004 р. був прийнятий урядом закон, котрий регулює процедуру одержання права на проживання: категорія «В» (до 12 місяців) – сезонна праця або короткотривалий контракт або навчання; категорія «А» – проживання протягом чотирьох років; категорія «Р» – постійне право на проживання, котре присвоюється після закінчення терміну дії документа категорії «А». Відмову можуть одержати мігранти, котрі були засуджені або зазнали кримінального переслідування; мали погану кредитну історію за час, коли перебували у Фінляндії; часто зверталися за отриманням субсидій та інших соціальних допомог [3, с. 2].

Проаналізувавши міграційну політику Фінляндії, зауважимо, що в ній сформувалося сприятливе середовище для мігрантів та біженців. Окреслена ситуація детермінована такими чинниками: високим рівнем економічного розвитку цієї країни, можливістю працевлаштуватися, високою оплачуваністю праці, можливістю отримати освіту. Тому фінський уряд розпочав політику регулювання різних міграційних потоків (особливо від 2017 року, коли було влаштовано теракт в місті Турку [12, с. 3]). Міграційну політику у країні контролює Міністерство внутрішніх справ (воно контролює міграційні процеси, трудову міграцію, міграційне законодавство, відносини з країнами ЄС, розселенням біженців, надання громадянства), Міністерство праці (регулює відносини між робітником та роботодавцем), Міністерство охорони здоров'я, Імміграційна служба Фінляндії (займається питаннями в'їзду іноземців, надання статусу біженця), Фінська рада у справах біженців (розробляє та фінансує різноманітні програми по підтримці біженців), місцеві органи влади та поліція (боротьба з нелегальною міграцією).

Як вже було зазначено, фінські законодавці виділи декілька легальних шляхів для тимчасової або постійної міграції до держави: возз'єднання сімей, шлюб із громадянином Фінляндії, освіта, бізнес-імміграція.

Згідно законодавства Фінляндії, встановлено певні квоти для возз'єднання родичів. Так, це право мають: репатріанти, громадяни ЄС (Європейської зони та громадяни Швеції, працівники-контрактники та бізнесмени, студенти, біженці. У першу чергу квоти стосуються: подружжя, цивільних партнерів, незареєстрованих співмешканці (при підтвердженні зв'язку протягом останніх двох років), дітей до 18 років, опікунів дитини (якщо проживають в Фінляндії). Для цього родичі, що проживають на території держави повинні звернутися в імміграційний відділ поліції із проханням про відновлення родинних зв'язків, якщо прохач законно перебуває на території Фінляндії [3, с. 2]. Цікавим є те, що ситуація змінилася в травні 2018 р., коли уряд Фінляндії оголосив про спрощення процедури для возз'єднання для родин біженців. Єдиною умовою було те, що діти повинні досягнути повноліття [19, с. 2].

Найбільш простий спосіб приїзду до Фінляндії – це навчання. Для навчання у фінському вузі потрібно подати атестат про повну середню освіту (перекладений фінською мовою), зробити внесок 100 євро (для громадян країн, що не є членами ЄС), обрати програму навчання та скласти мовний екзамен (сертифікати – TOEFL, IELTS, CAE) [4, с. 1]. При зарахуванні у ВНЗ потрібно здати іспити (письмові тести зі спеціальності) та подбати про оформлення візи. Хоча окремі вузи можуть приймати екзамени не на території Фінляндії. До 2017 р. Фінляндія давала право для іноземців здобувати освіту безкоштовно (існував символічна плата – 80 євро). Ситуація змінилася на початку 2018 р. для студентів із країн, що не входять до Єврозони (оплата – 1500 євро / рік, у престижних закладах освіти – 10 тис. євро). Інша категорія студентів повинна мати на рахунку при зарахуванні до ВНЗ мінімум 560 євро [5, с. 4]. Також студентська віза дає право працювати не більше 20 годин на тиждень, а на час канікул це обмеження скасовується.

Шлюб – ще один із способів легальної міграції в Фінляндію. Так, після прибуття в країну потрібно зареєструватися за місцем проживання чоловіка. Згодом можна подавати документи на легалізацію, але підтвердити свій шлюб фотографіями, квитанціями про спільні покупки та телефонними рахунками. Тим самим, влада чітко контролює такі сім'ї, щоб не були фіктивними. Якщо таке поліція виявляє, то зразу анулюються всі документи на легальне перебування в країні. Ще фінський уряд розробив новий законопроект, за яким, щоб привести чоловіка чи жінку із країни, що не є членом ЄС, потрібно мати дохід в місяць хоча б 1700 євро (на сім'ю – 2600 євро) [14, с. 2].

Бізнес-імміграція у Фінляндію має декілька способів: відкриття власної фірми (один із власників громадянин країн ЄС), заняття певним промислом. Для початку потрібно зареєструвати свою фірму в торговому реєстрі Головного патентного управління із мінімальним стартовим капіталом 2500 євро та представити бізнес-план

[2, с. 2]. Крім основного капіталу фірми, власнику потрібно оплатити реєстраційні податки. Після створення фірми власник одержує на 1 рік право на проживання (якщо підприємство дає 3000 євро доходу / рік), згодом право на проживання на продовжують ще на 4 роки, і лише через 5 років мігрант має право разом із родиною подавати документи на дозвіл постійного права проживання в країнах Євросоюзу.

У законодавстві Фінляндії є два основних типи присвоєння статусу біженця: статус біженця, згідно Женевської конвенції 1951 р. (надається тим, для кого існує небезпека переслідування в країні проживання за ознакою раси, релігії, громадянства, належності до соціальної групи або висловлювання політичних поглядів), та дозвіл на проживання, заснований на необхідності захисту, якщо існує загроза смертної кари, торгур, насильства або приниження людської гідності на батьківщині. Процедура одержання статусу біженця регулюється Законом про іноземців, а рішення про присвоєння статусу приймає Директорат з імміграції, також створено Консультативний центр з питань біженців. Для прийому біженців у країні функціонує 140 центрів, де створені умови для проживання, для навчання дітей. Також мігранти одержують певні грошові допомоги (90 євро для осіб, котрі проживають в центрах з харчуванням; 320 євро за умови проживання в центрі без харчування та 267 євро для тих, хто мешкає за межами центру) [13, с. 2]. Щодо мовних курсів для біженців, то заняття оплачує міграційна служба (100 євро / рік). Саме клопотання про одержання статусу біженця Директорату з питань імміграції може розглядатися протягом двох років. Вся процедура (разом з оскарженням рішень) може тривати до 4 років. Неповнолітні без супроводу зазвичай отримують рішення швидше, ніж дорослі, але час очікування теж може тривати близько року. Щороку близько 100 неповнолітніх звертаються з проханням про надання статусу біженця у Фінляндії [процедура отримання].

Фінський уряд 2014 р. офіційно повідомив, що припинить приймати шукачів притулку за квотою ЄС. Це рішення було зумовлене тим, що у списку для прийому біженців не було передбачено квот для вихідців з ряду країн, де ситуація із ними не критична [20, с. 1]. У 2015 р. у в дев'ять раз збільшилася кількість заяв щодо притулку, серед яких було понад 25 000 осіб–вихідців із Іраку. Тому уряд приймає рішення зробити більш жорстке міграційне законодавство та зменшити виплати [1, с. 2]. Ситуація міняється 2016 р., коли уряд пом'якшує свою політику стосовно шукачів притулку з Іраку. Це пов'язано із рішенням адміністративного суду щодо одержання статусу біженця з Мосула [10, с. 1]. Невідомо, кого саме торкнулися ці зміни, але на час ухвалення документа було подано 8000 заявок.

Залучення робочої сили із інших країн у Фінляндію відбувається за потреби внутрішнього ринку праці. Так, в кожному регіоні Фінляндії формується барометр зайнятості, котрий щороку розглядає трудові ресурси за 200 спеціальностями. Згодом їх класифікують і групують на три категорії:

дефіцит працівників; баланс між вакансіями і шукачами; велика кількість шукачів роботи [16, с. 36]. Це дає уряду можливість визначити, в яких спеціальностях бракує робочих рук. Характерним є те, що громадяни п'ятнадцяти країн ЄС мають доступ до ринку праці у Фінляндії без спеціальних дозволів. Також такий дозвіл не одержують громадяни країн, котрі недавно увійшли до ЄС, але повинні зареєструватися на фінській біржі праці [8, с. 91]. Громадяни інших країн повинні одержати дозвіл на роботі, котрий і є дозволом на право проживання в країні. Мігрант його може одержати в Управлінні у справах з іноземцями або у департаменті імміграції при поліцейських відділках. При одержанні дозволу обов'язково повинне бути запрошення на працю та експертиза (засвідчує, що є вакансія і чи не претендує на це місце праці виходець із країн ЄС) [11, с. 400].

У 2017 р. фінський уряд почав ставити питання про спрощення процедури працевлаштування для осіб із країн, що не входять ЄС. Це було зумовлено тим, що значна кількість компаній, котрі працюють в галузях інформаційних технологій, будівництва чи ресторанного бізнесу, відчувають дефіцит працівників і при прийомі на роботу на паспорт не зважають. За спрощення процедури працевлаштування виступають переважно організації роботодавців. Однак противниками цієї ініціативи є профспілки і «ліві» партії – вони дотримуються політики збереження привілеїв для місцевого населення і європейських робітників. Проте фінське Міністерство праці планує прискорити процес працевлаштування іммігрантів за допомогою приватних спонсорів. На кошти інвесторів протягом трьох років буде створено 2500 робочих місць для іноземних громадян. Метою проекту є якнайшвидше працевлаштувати нових потенційних фахівців, а також допомогти роботодавцям заповнити відкриті вакансії [18, с. 2].

З 1 січня 2017 р. Уряд провів певні зміни в роботі Міграційної служби. Так, видача дозволів на життя в країні повинна проводити через попередню онлайнрегістрацію [7, с. 69]. Ще мігранти або біженці, котрі проживають в центрах із 1 лютого 2017 р. повинні реєструвати декілька раз на добу. Для посилення боротьби із нелегальною міграцією по всій країні уряд створив центри депортації.

Отже, міграційне законодавство Фінляндії постійно оновлюється відповідно до вимог часу та спрямоване на врегулювання міграційних потоків. Держава постійно контролює та часто змінює правила в'їзду в країну, умови перебування в ній, процедуру отримання громадянства. Тому в міграційному законодавстві держави помітна тенденція до зміщення акцентів з «мігрантів» на «нових громадян» (їхня інтеграція в суспільство, обов'язковою умовою якої стали освіченість, соціальна активність та законопослушність).

Список використаних джерел

1. 'Беженцы добровольно покидают Финляндию'. [online] Доступно: <https://www.dw.com/ru/8E/a-18999760> (дата звернення 13 травня 2019)

2. 'Бизнес иммиграция в Финляндию'. [online] Доступно: <https://www.go-worldwide.ru/biznes-immigratsiya/biznes-immigratsiya-v-finlyandiya/> (дата звернення 21 травня 2019)

3. 'ВНЖ и ПМЖ'. [online] Доступно: <http://www.helsinki.com.ua/> (дата звернення 13 травня 2019)

4. 'Вища освіта в Фінляндії'. [online] Доступно: <https://news.eurabota.ua/uk/finland/education/vishcha-osvita-v-finlyandii/> (дата звернення 14 травня 2019)

5. 'Вища освіта у Фінляндії', *Мігрант*, 2018, 6 лютого.

6. 'Громадянство Фінляндії – отримання фінського громадянства українцем'. [online] Доступно: <https://news.eurabota.ua/uk/finland/migration/yak-otrymaty-hromadyanstvo-finlyandiya/> (дата звернення 22 травня 2019)

7. Жданов, ИВ., 2017. 'Современное миграционное законодательство Финляндии', *Европейский юридический журнал*, №2 (105), с.68–69.

8. 'Законодательство и политика в области интеграции иммигрантов. Сборник законодательства, политики и практики 19 государств в области интеграции иммигрантов', 2011, Международная организация по миграции, Перевод с английского, М., 199 с.

9. 'Закон о гражданстве Финляндской республики'. [online] Доступно: <http://zakony.fi/perevodyfi/35-zakon-o-grazhdanstve-finlyandskoy-respubliki.html> (дата звернення 22 травня 2019)

10. 'Імміграційна служба Фінляндії пом'якшить свою міграційну політику щодо шукачів притулку з Іраку', *Європейська правда*, 2016, 24 листопада.

11. Марковська, Г., 2011. 'Особенности регулирования миграционных процессов в рамках СС–15 та спільної політики ЄС', *Європейська економіка*, №4, с.394–404.

12. 'Мигранты в стране Суоми столетия'. [online] Доступно: http://www.stoletie.ru/rossiya_i_mir/migranty_v_strane_suomi_841.htm (дата звернення 23 травня 2019)

13. 'Мигранты в Финляндии'. [online] Доступно: http://www.tsaarinikolai.com/demotxt/Pakolaiset_lahetettyd.html (дата звернення 24 травня 2019)

14. 'Миграционная политика Финляндии отразится на межнациональных браках. Об этом сообщает Рамблер'. [online] Доступно: https://news.rambler.ru/europe/32767937/?utm_content=news&utm_medium=read_more&utm_source=copylink (дата звернення 25 травня 2019)

15. 'Население Финляндии растет. За счет мигрантов'. [online] Доступно: <https://rossaprimavera.ru/news/5aceacd9> (дата звернення 23 травня 2019)

16. Питухина, МА., Сигова СВ., 2015. 'Ключи к успеху: опыт миграционной политики в Финляндии', *Социологические исследования*, №4, с.35–38.

17. 'Процедура отримання статусу біженця у Фінляндії'. [online] Доступно: <https://uofukraine.wixsite.com/union-immigrants/fin> (дата звернення 24 травня 2019)

18. 'У Фінляндії через нестачу робочих рук хочуть спростити працевлаштування для іноземців'. [online] Доступно: <https://mind.ua/news/20184917-u-finlyandiya-cherез-nestachu-robochih-ruk-hochut-sprostiti-pracevlashtuvannya-dlya-inozemciv> (дата звернення 21 травня 2019)

19. 'Фінляндія пом'якшить політику возз'єднання родин біженців', *Європейська правда*, 2018, 18 травня.

20. 'Фінляндія може тимчасово призупинити прийом біженців за квотою ЄС'. [online] Доступно: <https://dt.ua/WORLD/finlyandiya-mozhe-timchasovo-prizupiniti-priyom-bizhenciv-za-kvotoyu-yes-190535.html> (дата звернення 21 травня 2019)

21. Фогель, Х., 2015. 'Особенности миграционных потоков та підходи до їх регулювання в ЄС', *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*, Вип.37, Ч.3, с.170–183.

References

1. 'Bezheny dobrovol'no pokidajut Finlandiju (Refugees voluntarily leave Finland)'. [online] Dostupno: <https://www.dw.com/ru/8E/a-18999760> (data zvernennja 13 travnja 2019)

2. 'Biznes imigracija v Finlandiju (Business immigration to Finland)'. [online] Dostupno: <https://www.go-worldwide.ru/biznes-immigratsiya/biznes-immigratsiya-v-finlyandiya/> (data zvernennja 21 travnja 2019)

3. 'VNZh i PMZh (Residence permit and permanent residence)'. [online] Dostupno: <http://www.helsinki.com.ua/> (data zvernennja 13 travnja 2019)

4. 'Vyshha osvita v Finlandii' (Higher education in Finland)'. [online] Dostupno: <https://news.eurabota.ua/uk/finland/education/vishcha-osvita-v-finlyandii/> (data zvernennja 14 travnja 2019)

5. 'Vyshha osvita v Finlandii' (Higher education in Finland)', *Migrant*, 2018, 6 ljutogo.

6. 'Gromadjanstvo Finlandii – otrymannja fins'kogo gromadjanstva ukrai'ncem (Citizenship of Finland – obtaining Finnish citizenship by a Ukrainian)'. [online] Dostupno: <https://news.eurabota.ua/uk/finland/migration/yak-otrymaty-hromadyanstvo-finlyandiya/> (data zvernennja 22 travnja 2019)

7. Zhdanov, IV., 2017. 'Sovremennoe migracionnoe zakonodatel'stvo Finlandii (Finnish contemporary migration legislation)', *Evropejskij juridicheskij zhurnal*, №2 (105), s.68–69.

8. 'Zakonodatel'stvo i politika v oblasti integracii immigrantov. Sbornik zakonodatel'stva, politiki i praktiki 19 gosudarstv v oblasti integracii immigrantov (Legislation and policies for the integration of immigrants. Collection of laws, policies and practices of 19 states in the field of immigrant integration)', 2011, Mezhdunarodnaja organizacija po migracii, Perevod s anglijskogo, M., 199 s.

9. 'Zakon o grazhdanstve Finlandskoj respubliky (The law on citizenship of the Republic of Finland)'. [online] Dostupno: <http://zakony.fi/perevodyfi/35-zakon-o-grazhdanstve-finlyandskoy-respubliki.html> (data zvernennja 22 travnja 2019)

10. 'Immigracijna sluzhba Finlandii' pom'jakshyt' svoju migracijnu polityku shhodo shukachiv prytulku z Iraku (Immigration Service of Finland will mitigate its migration policy towards asylum seekers from Iraq)', *Jevropejs'ka pravda*, 2016, 24 lystopada.

11. Markov's'ka, G., 2011. 'Osoblyvosti reguljuvannja migracijnyh procesiv u ramkah JeS–15 ta spil'noi' polityky JeS (Features of the regulation of migration processes within the framework of the EU–15 and the common EU policy)', *Jevropejs'ka ekonomika*, №4, s.394–404.

12. 'Migranty v strane Suomi stoletija (Migrants in the country of Suomi century)'. [online] Dostupno: http://www.stoletie.ru/rossiya_i_mir/migranty_v_strane_suomi_841.htm (data zvernennja 23 travnja 2019)

13. 'Migranty v Finlandii (Migrants in Finland)'. [online] Dostupno: http://www.tsaarinikolai.com/demotxt/Pakolaiset_lahetettyd.html (data zvernennja 24 travnja 2019)

14. 'Migracionnaja politika Finlandii otrazitsja na mezhnacional'nyh brakah. Ob jetom soobshhaet Rambler (The Finnish migration policy will affect inter-ethnic marriages. This is reported by Rambler)'. [online] Dostupno: https://news.rambler.ru/europe/32767937/?utm_content=news&utm_medium=read_more&utm_source=copylink (data zvernennja 25 travnja 2019)

15. 'Naselenie Finlandii rastet. Za schet migrantov (The population of Finland is growing. At the expense of migrants)'. [online] Dostupno: <https://rossaprimavera.ru/news/5aceacd9> (data zvernennja 23 travnja 2019)

16. Pituhina, MA., Sigova SV., 2015. 'Kljuchi k uspehu: opyt migracionnoj politiki v Finlandii (The keys to success: the experience of migration policy in Finland)', *Sociologicheskie issledovanija*, №4, s.35–38.

17. 'Procedura otrymannja statusu bizhencja u Finlandii' (The procedure for obtaining refugee status in Finland)'. [online] Dostupno: <https://uofukraine.wixsite.com/union-immigrants/fin> (data zvernennja 24 travnja 2019)

18. 'U Finlandii' cherez nestachu robochih ruk hochut' sprostyty pracevlashtuvannja dlja inozemciv (In Finland, due to lack of working hands, they want to simplify employment for foreigners)'. [online] Dostupno: <https://mind.ua/news/20184917-u-finlyandiya-cherез-nestachu-robochih-ruk-hochut-sprostiti-pracevlashtuvannya-dlya-inozemciv> (data zvernennja 21 travnja 2019)

19. 'Finlandija pom'jakshyt' polityku vozz'jednannja rodyn bizhenciv (Finland will mitigate the policy of reuniting families of refugees)', *Jevropejs'ka pravda*, 2018, 18 travnja.

20. 'Finlandija mozhe tymchasovo pryzupynyty pryjom bizhenciv za kvotoju JeS (Finland may temporarily suspend the reception of refugees by the EU quota)'. [online] Dostupno: <https://dt.ua/WORLD/finlyandiya-mozhe-timchasovo-prizupiniti-priyom-bizhenciv-za-kvotoyu-yes-190535.html> (data zvernennja 21 travnja 2019)

21. Fogel', H., 2015. 'Osoblyvosti migracijnyh potokiv ta pidhody do i'h reguljuvannja v JeS (Features of migration flows and approaches to their regulation in the EU)', *Visnyk L'viv's'kogo universytetu. Serija mizhnarodni vidnosyny*, Vyp.37, Ch.3, s.170–183.

* * *